

Iniciatíva Zaaubusy.sk, Ing. Peter Mušitz, Prídavková 16, 841 06 Bratislava

Vážený pán
Ing. Richard Sulík
minister hospodárstva SR
Ministerstvo hospodárstva SR
Mlynské nivy 44/a
827 15 Bratislava

Bratislava, 14. 01. 2021

VEC: OTVORENÝ LIST MINISTROVI HOSPODÁRSTVA SR

Vážený pán minister hospodárstva Slovenskej republiky,

ako predstaviteľ iniciatívy Zaaubusy.sk, ktorá prezentuje záujmy prevádzkovateľov a zamestnávateľov v nepravidelnej autobusovej doprave s cca 2800 zamestnancami a 2500 autobusmi, obraciam sa na Vás so žiadosťou o bezodkladné riešenie existenčnej otázky nášho odvetvia.

Z dôvodu zavedenia opatrení v súvislosti s ochorením COVID-19, predovšetkým zákazu organizovania hromadných podujatí a zákazu zhromažďovania sa, zatvorenia hotelových prevádzok a sprísnenia hraničného režimu pre zahraničných turistov a podnikateľov, bola od 13. marca 2020 až do dnešného dňa, t. j. 14. januára 2021 činnosť nášho odvetvia utlmená na takmer 0%. Našimi hlavnými klientmi sú materské školy, ZŠ, SŠ, VŠ, kultúrne inštitúcie a umelecké súbory, športové kluby, firemní zákazníci organizujúci aktivity pre svojich zamestnancov a klientov, cestovné kancelárie, no prepravujeme aj účastníkov štátnych delegácií a konferencií svetového významu (Tatra summit, GLOBSEC). Následkom prijatých opatrení, ktoré považujeme za nevyhnutné a plne ich rešpektujeme, bolo zachránených množstvo ľudských životov, no na druhej strane sme dostali množstvo životov na okraj existenčnej priepasti, z ktorej, obávame sa, nebude návratu.

Na základe *Schémy pomoci de minimis 11/2020* Ministerstva hospodárstva SR mali subjekty podnikajúce v oblasti nepravidelnej autobusovej dopravy **nárok na kompenzáciu** vo výške **1 000 Eur za 1 vozidlo na mesiac**, ktorá bola určená **na vykrytie obdobia od marca do júla 2020**. Poskytnuté prostriedky však reálne postačujú na pokrytie prevádzkových nákladov starých 15-35 ročných autobusov, ktoré nie sú zaťažené úvermi, pôžičkami ani leasingami. Diskriminovaní však ostávajú majitelia nových autobusov emisnej triedy EURO VI., kde nadobúdacia cena 50-miestneho autobusu je cca 300 000 – 350 000 Eur a mesačné prevádzkové náklady sa pohybujú vo výške cca 7500 – 8000 Eur. Poskytnutá kompenzácia v tomto prípade pokrýva len cca 12 % mesačných nákladov na jeden autobus. Okrem toho, napríklad pri predčasnom ukončení leasingu, prípadne

pôžičky, sa penále môžu vyšplhať až do výšky 80 000 Eur pri jednom vozidle. Taktiež odloženie splácania leasingov a úverov na 12 mesiacov znamená navýšenie splátok o cca 6 500 Eur za každý autobus, čo je pre nás neúnosné. Mnohí z nás okrem toho splácajú aj priestory hál, garáží s kancelárskymi alebo parkovacími miestami. Daň z motorových vozidiel musíme platiť napriek tomu, že naše výrobné prostriedky už takmer 11 mesiacov stoja. Navyše, **od júla 2020 už prešlo 6 mesiacov a my sme úplne bez príjmov** z podnikateľskej činnosti a žiaľ, aj **bez ďalších kompenzácií**.

V okolitých krajinách EÚ, napríklad v Nemecku, Rakúsku alebo v Českej republike, sa kompenzácie pohybujú vo výške cca 7 500 - 8 300 Eur/mesiac/vozidlo kategórie EURO VI!!! Ak zahraniční dopravcovia čerpajú kompenzácie 7- až 8-násobne vyššie ako slovenskí dopravcovia, pričom prevádzkové náklady a nadobúdacie ceny autobusov na Slovensku a v krajinách EÚ sú na rovnakej úrovni, diskriminuje to našich dopravcov aj na medzinárodnom trhu.

Hrozí, že bez dostatočnej pomoci naše odvetvie zanikne a nahradia ho dopravcovia zo zahraničia najmä z Čiech, Rakúska, Maďarska, Poľska a Ukrajiny, ktorí ale následne všetok svoj zisk vynesú do svojej krajiny.

V týchto súvislostiach si Vám, vážený pán minister, dovoľujeme navrhnúť nasledovné riešenia:

1. Vytvoriť novú schému **mimo** pomoci *de minimis*, aby aj dopravcovia s viacerými novými autobusmi používanými mimo verejného záujmu, dokázali zabezpečiť pokrytie nákladov na odstavenie autobusov a po skončení pandémie mohli konkurovať náporu zahraničných dopravcov, ktorí dostávajú mnohonásobne vyššie kompenzácie.
2. Kopírovať český a nemecký model a odstupňovať výšku poskytnutej kompenzácie v závislosti od veku, obstarávacej ceny a mesačných prevádzkových nákladov vozidla, pričom najvyššiu podporu poskytnúť autobusom emisnej triedy EURO VI., nakoľko tieto sú finančne najnáročnejšie, no zároveň najbezpečnejšie a najekologickejšie a tvoria významnú časť autobusov v našom segmente. Pri výpočte výšky kompenzácie zohľadňovať aj obsaditeľnosť autobusu (tzv. sedačkovnosť), aby sa nestalo, že 25-ročný 19-miestny mikrobús dostane rovnakú kompenzáciu ako 78-miestny poschodový autobus emisnej triedy EURO VI.
3. Ako kritérium poskytnutia kompenzácie stanoviť pokles tržieb v predmete podnikania o viac ako 40%
4. Podnikateľské subjekty, ktoré už v minulosti čerpali kompenzácie z pomoci *de minimis*, si budú musieť ich výšku z novej schémy odpočítať.

Takmer všetky mikro-, malé a stredné firmy podnikajúce v nepravidelnej autobusovej doprave sú rodinného charakteru, kde pracujú najmä rodinní príslušníci. Množstvo z týchto firiem bolo založených pred 30 rokmi, akonáhle bolo na Slovensku povolené súkromné podnikanie. Za tie roky sme sa predierali úskaliami novovznikajúcej spoločnosti, ekonomiky, neskôr prísnych predpisov Európskej únie, úspešne sme prekonalí aj veľmi ťažké obdobie technických problémov súvisiacich so zastaralými, vyjazdenými autobusmi na našom území. Do svojho podnikania sme investovali všetky zarobené peniaze, seba a naše rodiny sme zaťažili pôžičkami, úvermi a leasingami a finančným inštitúciám sme sa často museli zaviazat' svojimi súkromnými majetkami, domami či bytmi. Vďaka tomu sa nám podarilo na Slovensku vybudovať moderný autopark zodpovedajúci európskej úrovni, kde ročne pribudne až 100 ekologicky a technicky najvyspelejších autobusov zaručujúcich tak

bezpečnosť cestujúcich, ako aj ochranu životného prostredia (v súčasnosti je to už spomínaná emisná trieda VI.). Tieto investície sú však finančne mimoriadne náročné, no našim záujmom a cieľom je vytvoriť zdravé životné prostredie pre nás a našich potomkov a zároveň poskytovať kvalitné služby na najvyššej možnej technickej úrovni.

Tridsať rokov sme všetci prispievali do štátnej pokladnice našimi daňami z príjmov, odvodmi, daňami z motorových vozidiel, ako aj daňami z palív a DPH. Štát sme nezaťažovali podnikateľskými problémami, **no momentálne celé odvetvie nepravidelnej autobusovej dopravy kolabuje**. Celé rodiny podnikateľov sa dostávajú do situácie, kedy prichádzajú o všetok svoj majetok, ktorým sa za úvery zaručili a zostanú na ulici ako bezdomovci. Mnohí z nás už sú na čiernej listine nespoľahlivých partnerov finančných ústavov, nakoľko bez príjmu nemajú čím splácať svoje záväzky. Tých pár autobusov bez finančnej záťaže vo veku cca 20-35 rokov, ktoré na Slovensku prepravujú miestne športové kluby medzi obcami a svadby, cestovný ruch nezachránia a tí, ktorí svojmu podnikaniu obetovali všetko, sa už z tejto krízy nespamätajú. **Po 30-ročnej drine tak na začiatku roka 2021 prevádzkovatelia nepravidelnej autobusovej prepravy nemajú nič, nakoľko finančné rezervy vytvorené v minulosti už vyčerpali a navyiac im hrozia sankcie z platobnej neschopnosti v astronomických výškach.**

Vážený pán minister,

vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti si Vás touto cestou dovoľujeme požiadať o bezodkladné a urýchlené riešenie situácie, do ktorej sme sa dostali bez nášho pričinenia.

Naša iniciatíva zároveň plne podporuje návrh Združenia cestných dopravcov Slovenskej republiky ČESMAD Slovakia, ktorý bol predložený ministrovi dopravy a výstavby SR pánovi Andrejovi Doležalovi v polovici decembra 2020 a predmetom ktorého je dlhodobé, perspektívne riešenie vzniknutej situácie.

Plne si uvedomujeme náročnosť Vašej práce v tomto neľahkom období a mimoriadnu zodpovednosť pri rozhodnutiach, ktoré sú verejnosťou často vnímané ako nepopulárne, no zároveň všetci rešpektujeme, že v snahe ochrániť čo možno najviac ľudských životov, sú absolútne nevyhnutné. Veríme však, že aj podpora malých a stredných podnikateľov Vám nie je ľahostajná a s našim návrhom a návrhom Združenia cestných dopravcov ČESMAD sa budete bezodkladne zaoberať, nakoľko ide záchranu celého odvetvia a pomoc doslovne v hodine dvanástej.

S úctou,

Ing. Peter Mušitz
Iniciatíva Zaaubusy.sk

na vedomie:

PhDr. Ján Oravec, CSc.

štátny tajomník I.